Onsdag den 20. oktober 2010

Mindsteindkomstens betydning for bekæmpelse af fattigdom og fremme af et samfund med plads til alle

P7_TA(2010)0375

Europa-Parlamentets beslutning af 20. oktober 2010 om mindsteindkomstens betydning for bekæmpelse af fattigdom og fremme af et samfund med plads til alle (2010/2039(INI))

(2012/C 70 E/02)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til artikel 4, 9, 14, 19, 151 og 153 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

— der henviser til konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder, som FN vedtog i 1979,

— der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder fra 1948, som blev bekræftet på verdenskonferencen om menneskerettigheder i 1993, navnlig artikel 3, 16, 18, 23, 25, 26, 27 og 29,

— der henviser til FN's internationale konvention fra 1966 om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder,

— der henviser til millenniumudviklingsmålene, som blev fastsat af FN i 2000, særlig om udryddelse af ekstrem fattigdom og sult (første mål), grundlæggende uddannelse for alle (andet mål) og lige muligheder for mænd og kvinder (tredje mål),

— der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) konvention nr. 26 og 131 om fastsættelse af en mindsteløn og nr. 29 og 105 om afskaffelse af tvangsarbejde,

— der henviser til ILO's globale jobpagt,

— der henviser til FN's og Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) dagsorden for anstændigt arbejde,

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig bestemmelserne om sociale rettigheder,

— der henviser til artikel 34, 35 og 36 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som udtrykkeligt fastsætter retten til social bistand og boligstøtte, et højt sundhedsbeskyttelsesniveau og adgang til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse,

— der henviser til ILO's rapport med titlen: A Global Alliance Against Forced Labour, en global rapport udarbejdet som opfølgning af ILO-erklæringen om de grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, rapport fra generaldirektøren, 2005,

— der henviser til Rådets henstilling 92/441/EØF af 24. juni 1992 om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser fra socialbeskyttelsesordninger (henstilling om mindsteindkomster) ([1]),

([1]) EUT L 245 af 26.8.1992, s. 46.

— der henviser til Rådets henstilling 92/442/EØF af 27. juli 1992 om overensstemmelse mellem målene og politikken for social beskyttelse ([1]),

— der henviser til konklusionerne fra den 2916. samling i EPSCO-Rådet den 16.-17. december 2008 ([2]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1098/2008/EF af 22. oktober 2008 om det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse (2010) ([3]),

— der henviser til sin beslutning af 6. september 2006 om en om en fremtidssikret europæisk social model ([4]),

— der henviser til sin beslutning af 9. oktober 2008 om fremme af social integration og bekæmpelse af fattigdom, herunder børnefattigdom, i EU ([5]) og betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og udtalelse fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A6-0364/2008),

— der henviser til sin beslutning af 6. maj 2009 om den nye sociale dagsorden ([6]),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. oktober 2008 vedrørende Kommissionens henstilling om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, og sin beslutning af 6. maj 2009 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet ([7]),

— der henviser til sin skriftlige erklæring nr. 0111/2007 af 22. april 2008 om bekæmpelse af gadehjemløshed ([8]),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. marts 2010 om Europa 2020 - En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (KOM(2010)2020),

— der henviser til Kommissionens forslag af 27. april 2010 til Rådets afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (KOM(2010)0193),

— der henviser til forretningsordenens artikel 48,

— der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A7-0233/2010),

A. der henviser til, at Kommissionens social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden 2005-2010 kulminerede med udnævnelsen af 2010 til det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, der har som et erklæret mål at bekræfte og styrke EU's oprindelige politiske tilsagn i forbindelse med Lissabonstrategiens iværksættelse om at gøre en markant indsats for at få udryddet fattigdommen,

B. der henviser til, at fattigdom og social udstødelse er krænkelser af den menneskelige værdighed og de grundlæggende menneskerettigheder, og at indkomststøtteordningernes centrale mål bør være at bringe mennesker ud af fattigdom og sikre dem en værdig tilværelse,

C. der henviser til, at til trods for den økonomiske velværd og alle erklæringer om nedbringelse af fattigdommen er de sociale uligheder blevet forværret, og at i slutningen af 2008 levede 17 % af befolkningen (dvs. knap 85 mio. mennesker) under fattigdomsgrænsen efter sociale overførsler ([9]), mens denne procentsats i 2005 var på 16 % og i 2000 på 15 % i EU15,

([1]) EUT L 245 af 26.8.1992, s. 49.
([2]) Rådet for Den Europæiske Union, pressemeddelelse, 16825/08 (Presse 358), s. 18.
([3]) EFT L 298 af 7.11.2008, s. 20.
([4]) EUT C 305 E af 14.12.2006, s. 141.
([5]) EUT C 9 E af 15.1.2010, s. 11.
([6]) EUT C 212 E af 5.8.2010, s. 11.
([7]) EUT C 212 E af 5.8.2010, s. 23.
([8]) EUT C 259 E af 29.10.2009, s. 19.
([9]) Fattigdomsgrænsen er beregnet i hvert land som 60 % af medianindkomsten i dette land, hvilket er lavere end gennemsnitsindkomsten.

Onsdag den 20. oktober 2010

D. der henviser til, at fattigdomsrisikosatsen er højere for børn og unge op til 17 år end for den samlede befolkning, og til, at den i 2008 nåede op på 20 % i EU27, hvor den højeste sats lå på 33 %,

E. der henviser til, at ældre også er udsat for en højere risiko for fattigdom end befolkningen generelt, der henviser til, at fattigdomsrisikosatsen for ældre over 65 år var på 19 % i EU27 i 2008; 19 % i 2005 og 17 % i 2000,

F. der henviser til, at den vedvarende udbredte forekomst af usikre ansættelsesforhold og lave lønninger indebærer, at fattigdomsrisikosatsen for arbejdstagere er forblevet høj, der henviser til, at fattigdomsrisikosatsen for personer i beskæftigelse gennemsnitligt lå på 8 % i EU27 i 2008, mens denne sats var på 8 % i 2005 og på 7 % i 2000 i EU15,

G. der henviser til, at Rådet i henstilling 92/441/EØF af 24. juni 1992 henstiller til medlemsstaterne, at de erkender, at alle har en grundlæggende ret til tilstrækkelige indtægter og ydelser til at leve en menneskeværdig tilværelse, der henviser til, at Rådet i henstilling 92/442/EØF af 27. juli 1992 henstiller til medlemsstaterne, at de sikrer enhver et indtægtsniveau i overensstemmelse med menneskets værdighed, der henviser til, at Rådet i konklusionerne af 17. december 1999 forpligter sig til at fremme social integration som et af målene for modernisering og forbedring af den sociale beskyttelse,

H. der henviser til, at kvinder udgør et stort befolkningssegment, som er truet af fattigdom, på grund af arbejdsløshed, udelt plejeansvar, usikre ansættelsesforhold med dårlige lønninger, løndiskrimination og lavere pensioner,

I. der henviser til, at risikoen for ekstrem fattigdom er større for kvinder end for mænd, der påpeger, at den vedvarende tendens til feminisering af fattigdommen i de europæiske samfund viser, at den nuværende ramme for de sociale beskyttelsessystemer og den brede række EU-politikker på det sociale, økonomiske og beskæftigelsesmæssige område ikke er udarbejdet under hensyntagen til kvinders behov og de særlige forhold, der kendetegner kvinders arbejde, der henviser til, at fattigdom og social udstødelse blandt kvinder i EU kræver specifikke, diversificerede og kønsrelaterede politiske svar,

J. der henviser til, at risikoen for at blive ramt af fattigdom er større for kvinder end for mænd, særlig når de bliver ældre, da de sociale sikringssystemer ofte er baseret på princippet om vedvarende lønnet beskæftigelse, der henviser til, at en individuel ret til en mindsteindkomst, som forhindrer fattigdom, ikke bør være betinget af beskæftigelsesrelaterede bidrag,

K. der henviser til, at ungdomsarbejdsløsheden er større en nogensinde før, idet den ligger på 21,4 % i EU og går fra 7,6 % i Nederlandene, til 44,5 % i Spanien og 43,8 % i Letland, og at lærlingeuddannelser og praktikpladser til unge ofte er ulønnede eller dårligt lønnede,

L. der henviser til, at hver femte person under 25 år i EU er arbejdsløs, og at arbejdstagere over 55 er de EU-borgere, som er mest berørt af arbejdsløshed, og som tillige har det særlige og alvorlige problem, at sandsynligheden for at få et job falder med alderen,

M. der henviser til, at den finansielle og økonomiske krise har ført til et mindre udbud af job, idet det skønnes, at over 5 mio. arbejdspladser er gået tabt siden september 2008, og stigende usikkerhed,

N. der henviser til, at der ikke findes officielle EU-data om situationer med ekstrem fattigdom, som f.eks. hjemløshed, og at det derfor er svært at følge den aktuelle udvikling,

O. der henviser til, at det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse bør bidrage til at skabe opmærksomhed om fattigdom og den deraf følgende sociale udstødelse og forbedre de politiske løsninger vedrørende social udstødelse, fremme aktiv integration, sikre en rimelig indkomst, give adgang til kvalitetstjenesteydelser og aktivering i værdige jobfunktioner, hvilket kræver en rimelig indkomst- og velfærdsforfordeling og forudsætter, at der træffes foranstaltninger, som sikrer en effektiv økonomisk og social samhørighed på EU-plan og mellem EU's regioner, og henviser til, at en mindsteindkomst kan udgøre et passende sikkerhedsnet for marginaliserede og sårbare personer,

P. der henviser til, at de retningsgivende målsætninger og principper for det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse er anerkendelse af rettighederne, medansvar og deltagelse, samhørighed, engagement og konkrete handlinger,

Q. der henviser til, at det økonomiske og finansielle klima i EU27 skal vurderes korrekt for at tilskynde medlemsstaterne til at fastsætte en mindsteindkomsttærskel, som vil gøre det muligt at forbedre levestandarden og samtidig fremme konkurrencedygtigheden,

R. der henviser til, at EU har forpligtet sig til at opfylde FN's millenniummål samt målene i erklæringen om det andet FN-årti til udryddelse af fattigdom (2008-2017),

S. der henviser til fattigdommens og den sociale udstødelses flerdimensionelle karakter, eksistensen af særligt sårbare og trængende befolkningsgrupper (børn, kvinder, ældre, handicappede og andre), herunder indvandrere, etniske mindretal, familier med mange børn eller med kun én forælder, kronisk syge og hjemløse, og nødvendigheden af at integrere foranstaltninger og instrumenter til forebyggelse og bekæmpelse af fattigdom og udstødelse i de øvrige EU-politikker, der mener, at der bør opstilles retningslinjer for medlemsstaterne med henblik på at integrere disse foranstaltninger i de nationale politikker og således garantere sociale sikrings- og beskyttelsessystemer af høj kvalitet, universal adgang til lettilgængelige offentlige infrastrukturer og offentlige ydelser af almen interesse af høj kvalitet, anstændige arbejdsforhold og beskæftigelse af høj kvalitet med tilknyttede rettigheder og en garanteret mindsteindkomst, som gør det muligt at undgå fattigdom, deltage i det sociale, kulturelle og politiske liv og leve en værdig tilværelse,

T. der henviser til, at den store fattigdom ikke blot påvirker den sociale samhørighed i EU, men også den europæiske økonomi, da en vedvarende udelukkelse af store befolkningsgrupper svækker økonomiens konkurrenceevne og øger presset på de offentlige budgetter,

U. der henviser til nødvendigheden af at fastsætte et globalt mål, navnlig i EU 2020-strategien, som prioriterer den økonomiske og sociale og territoriale samhørighed og respekten for de grundlæggende menneskerettigheder, hvilket forudsætter en balance mellem den økonomiske politik, beskæftigelses-, arbejdsmarkeds-, social-, regional- og miljøpolitikken samt en retfærdig formue- og indkomstfordeling under hensyntagen til en den markante stigning i forsørgerbyrden, og følgelig behovet for at foretage undersøgelser af indvirkningen på samfundet i forbindelse med alle beslutninger og anvende den horisontale sociale klausul i Lissabontraktaten,

V. der henviser til, at respekten for den menneskelige værdighed er et af de grundlæggende principper i EU, hvis aktiviteter har til formål at fremme fuld beskæftigelse og socialt fremskridt, bekæmpe social udstødelse og forskelsbehandling samt fremme retfærdighed og social sikring,

W. der henviser til behovet for at sikre, at strukturfondene gennemføres, forhøjes og i højere grad anvendes til at fremme social integration og til at skabe tilgængelige job af høj kvalitet og med tilknyttede rettigheder,

X. der henviser til de sociale sikringssystemers betydning for opretholdelsen af den sociale samhørighed, der er nødvendigt for en sikre en udvikling, som sigter på at garantere social inklusion og afbøde finanskrisens sociale virkninger, hvilket forudsætter en fattigdomsforebyggende individuelt garanteret mindsteindkomst på nationalt plan, forbedring af kompetence- og uddannelsesniveauet hos de mennesker, der er udelukket fra arbejdsmarkedet på grund af konkurrencepres, og lige muligheder på arbejdsmarkedet og i forhold til de grundlæggende rettigheder,

Y. der henviser til, at indførelse og styrkelse af mindsteindkomstordninger er et vigtigt og effektivt redskab til at afhjælpe fattigdom gennem ved at fremme social integration og adgang til arbejdsmarkedet og gøre det muligt at leve en værdig tilværelse,

Onsdag den 20. oktober 2010

Z. der henviser til, at mindsteindkomstordninger er et vigtigt redskab til at garantere sikkerhed til mennesker, som har behov for at overvinde følgerne af social udstødelse og arbejdsløshed, og til at fremme adgangen til arbejdsmarkedet; der henviser til, at disse mindsteindkomstordninger spiller en vigtig rolle i fordelingspolitikken og sikringen af solidaritet og social retfærdighed, og særligt i krisetider en konjunkturudlignende rolle ved at tilvejebringe yderligere ressourcer til styrkelse af efterspørgslen og forbruget på det indre marked,

AA. der henviser til, at ifølge en nyere Eurobarometerundersøgelse om EU-borgernes holdning til fattigdom anser et overvejende flertal (73 %) fattigdom for at være et problem i deres respektive land, og til, at 89 % kræver, at deres regeringer handler hurtigt for at bekæmpe den, og 74 % forventer, at også EU spiller en vigtig rolle i denne sammenhæng,

AB. der henviser til de smertelige sociale virkninger af den økonomiske krise, som har gjort over 6 mio. europæere arbejdsløse de sidste to år,

AC. der henviser til den alvorlige økonomiske og sociale krise og dens indvirkning med hensyn til stigende fattigdom og social udstødelse samt stigende arbejdsløshed (fra 6,7 % i starten af 2008 til 9,5 % ved udgangen af 2009), hvor en tredjedel af de arbejdsløse er langtidsledige, og til at situationen er endnu værre i de økonomisk mere sårbare medlemsstater,

AD. der henviser til, at Rådet og Kommissionen og internationale organisationer såsom IMF har pålagt visse medlemsstater på kort sigt at nedbringe deres budgetunderskud, som er blevet forværret af krisen, og nedskære deres udgifter, herunder de sociale udgifter, hvilket svækker velfærdsstaten og forværrer fattigdommen,

AE. der henviser til den stigende sociale ulighed i nogle medlemsstater, som først og fremmest er et resultat af økonomisk ulighed i indkomst- og velfærdsfordelingen, uligheder på arbejdsmarkedet med deraf følgende social utryghed og ulige adgang til offentlige sociale ydelser, herunder socialsikrings-, sundheds-, uddannelses- og retssystemet,

AF. der henviser til gennemførelsen af EU's politik for social integration og særlig de mål og det EU-program, der blev vedtaget i henhold til Lissabonstrategien i begyndelsen af 2000-tallet, med gennemførelsen af den åbne koordinationsmetode, og de fælles mål, der skal nås inden for rammerne af nationale handlingsplaner,

AG. der henviser til, at de fleste medlemsstater nu har mange hjemløse på grund af forskellige faktorer, og at disse menneskers sociale integration kræver særlige foranstaltninger,

1. fremhæver nødvendigheden af konkrete foranstaltninger, som kan udrydde fattigdom og social udstødelse ved at kortlægge mulighederne for fornyet integration på arbejdsmarkedet, tilskynde til en mere retfærdig indkomst og velfærdsfordeling, sikre passende indkomster og således give det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom reel substans og desuden sikre opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene et vægtigt politisk eftermæle i form af bl.a. en garanti for passende mindsteindkomstordninger til bekæmpelse af fattigdom og fremme af social integration på grundlag af medlemsstaternes forskellige nationale praksisser, overenskomster eller lovgivninger i hele EU og en aktiv indsats til fordel for passende indkomst- og socialsikringssystemer; opfordrer medlemsstaterne til at revidere deres indkomstsikringspolitikker, eftersom fattigdomsbekæmpelse forudsætter skabelse af anstændige og varige job til grupper, der er dårligt stillede på arbejdsmarkedet; mener, at alle lønmodtagere bør kunne føre en værdig tilværelse; mener, at velfærdspolitikken også omfatter en aktiv arbejdsmarkedspolitik;

2. henleder opmærksomheden på, at den seneste tids økonomiske opbremsning med stigende arbejdsløshed og færre jobmuligheder gør mange mennesker udsatte for fattigdom og social udstødelse; understreger, at dette navnlig er tilfældet i de medlemsstater, der er ramt af langtidsarbejdsløshed eller -ledighed;

3. kræver, at der sker reelle fremskridt med hensyn til passende mindsteindkomstordninger, således at alle børn, voksne og ældre kan hjælpes ud af fattigdom og leve en værdig tilværelse;

4. understreger forskellene på en række områder (sundhed, boliger, uddannelse, indkomst og beskæftigelse) mellem de samfundsgrupper, som lever i fattigdom; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til tage højde for disse forskelle i deres målrettede foranstaltninger; understreger, at en af de mest effektive metoder til bekæmpelse af fattigdom er at gøre arbejdsmarkedet tilgængeligt for alle;

5. understreger, at det er nødvendigt at lægge særlig vægt på programmer for livslang læring som et grundlæggende redskab til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse ved at fremme beskæftigelsesegnetheden og adgangen til viden og arbejdsmarkedet; mener, at det er nødvendigt at gennemføre foranstaltninger, der kan tilskynde arbejdstagere, arbejdsløse og alle sårbare befolkningsgrupper til at deltage i programmer for livslang læring, og at træffe effektive foranstaltninger over for de faktorer, der fører til frafald, eftersom forbedring af de faglige kvalifikationer og erhvervelsen af nye færdigheder kan føre til hurtigere indslusning på arbejdsmarkedet, øge produktiviteten og hjælpe mennesker med at finde et bedre job;

6. understreger behovet for, at medlemsstaterne gør en indsats for at fastsætte en mindsteindkomsttærskel baseret på relevante indikatorer med henblik på at sikre social og økonomisk samhørighed, begrænse risikoen for ulige løn for det samme arbejde og mindske risikoen for, at der opstår fattige befolkningsgrupper i hele EU; efterspørger stærkere henstillinger fra EU med hensyn til disse typer foranstaltninger;

7. understreger, at beskæftigelse skal ses som en af de mest effektive garantier mod fattigdom, og at der derfor skal vedtages foranstaltninger, som tilskynder til at ansætte kvinder, og fastsættes kvalitative mål for de job, der tilbydes;

8. understreger behovet for handling både på EU-plan og nationalt plan med henblik på at beskytte borgerne og forbrugerne mod urimelige vilkår i forbindelse med tilbagebetaling af lån og kreditkort og at fastlægge betingelser for adgang til lån, der har til formål at forhindre, at familier får for stor gæld og derefter bliver ramt af fattigdom og social udstødelse;

9. understreger fattigdommens og den sociale udstødelses flerdimensionelle karakter og insisterer på behovet for at sikre mainstreaming af de sociale mål og den sociale bæredygtighed i de makroøkonomiske politikker; mener, at de sociale målsætninger bør udgøre en integreret del af strategien til bekæmpelse af krisen såvel som EU 2020-strategien og politikken til fordel for økonomisk, social og territorial samhørighed, hvilket betyder, at der bør gennemføres ensartede sociale retningslinjer og effektive sociale konsekvensanalyser, som sikrer en omdefinering af prioriteringerne og politikkerne, bl.a. penge- og valutapolitikken, beskæftigelsespolitikken, socialpolitikken, den makroøkonomiske politik, herunder stabilitets- og vækstpagten, konkurrencepolitikken, politikkerne om det indre marked og budget- og skattepolitikken; mener, at disse politikker ikke bør udgøre en hindring for den sociale samhørighed og bør sikre iværksættelsen af de pågældende foranstaltninger og fremme af lige muligheder med henblik på at finde en stabil vej ud af krisen, sikre finanspolitisk konsolidering og gennemførelse af de reformer, der er nødvendige for at sikre fornyet økonomisk vækst og jobskabelse; henstiller, at der gennem passende mekanismer iværksættes konkrete foranstaltninger til fordel for de hårdest ramte medlemsstater;

10. mener, at Kommissionen og medlemsstaternes regeringer bør prioritere jobskabelse som et indledende skridt i bekæmpelsen af fattigdom;

11. mener, at mindsteindkomstordninger bør udgøre en integreret del af en strategisk tilgang til social integration, der bør omfatte både generelle politikker og målrettede tiltag - inden for områderne bolig, sundhedsvæsen, uddannelse og sociale ydelser - som kan hjælpe personer med at komme ud af fattigdom og tilskynde dem til selv at handle for at opnå social integration og adgang til arbejdsmarkedet; mener, at mindsteindkomstordningernes egentlige formål ikke kun er at hjælpe, men hovedsageligt at ledsage modtagerne i overgangen fra social udstødelse til en aktiv tilværelse;

12. understreger behovet for, at der ved fastlæggelsen af mindsteindkomstniveauet tages behørigt hensyn til det faktum, at arbejdstagere er forsørgere, særligt for børn, så den onde cirkel med børnefattigdom kan brydes; finder yderligere, at Kommissionen bør udarbejde en årlig beretning om resultaterne af bekæmpelsen af børnefattigdom;

Onsdag den 20. oktober 2010

13. insisterer på, at der er behov for en revision af de spareprogrammer, der indføres i nogle medlemsstater for at bekæmpe krisen, og understreger vigtigheden af effektive solidaritetsforanstaltninger, herunder styrkelse, mobilitet, foregribelse af overførsel og reduktion af medfinansieringen i forhold til budgetmidler med henblik på at skabe anstændige job, støtte produktionssektorerne, bekæmpe fattigdom og social udstødelse og undgå nye former for afhængighed og forøgelse af gældsbyrden;

14. mener, at indførelsen af mindsteindkomstordninger i alle EU-medlemsstater - omfattende specifikke tiltag til fordel for personer, hvis indkomst er utilstrækkelig, med økonomisk hjælp og lettere adgang til tjenesteydelser - er en af de mest effektive metoder til at bekæmpe fattigdom, garantere en passende levestandard og fremme social integration;

15. mener, at en passende mindsteindkomstordning bør fastsætte mindsteindkomsten på et niveau svarende til mindst 60 % af medianindkomsten i den pågældende medlemsstat;

16. påpeger behovet for en evaluering af politikken for social integration, anvendelsen af den åbne koordinationsmetode, opfyldelsen af de fælles målsætninger og de nationale handlingsplaner i forhold til udviklingen af fattigdom med henblik på at skabe mere engageret handling på EU-niveau og nationalt niveau og bekæmpe fattigdom ved hjælp af politikker, der er mere globale og sammenhængende og bedre formuleret, og som er rettet mod at udrydde absolut fattigdom og børnefattigdom inden 2015 og mod at reducere relativ fattigdom væsentligt;

17. gentager, at selv om mindsteindkomstordningerne er meget vigtige, bør de også ledsages af en koordineret strategi på nationalt plan og EU-plan med fokus på brede tiltag og specifikke foranstaltninger såsom aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger til fordel for de grupper, der er længst fra arbejdsmarkedet, uddannelse til de personer, der har færrest kompetencer, mindsteløn, socialt boligbyggeri og levering af offentlige tjenesteydelser, der er økonomisk overkommelige, tilgængelige og af høj kvalitet;

18. insisterer på at fremme den sociale integration og inklusion i håb om at sikre effektiv overholdelse af de grundlæggende menneskerettigheder og på tydelige forpligtelser over for EU's og nationalstaternes politikker for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse; finder det nødvendigt at sikre bedre og generel adgang uden fysiske eller kommunikationsmæssige hindringer til arbejdsmarkedet, offentlige ydelser inden for sundhedsvæsenet, uddannelse (fra førskoleundervisning til gennemførelse af en grunduddannelse på universitetsniveau) og erhvervsuddannelse, offentligt boligbyggeri, energiforsyning og socialsikring; mener, at jobbene bør være tilgængelige, af høj kvalitet og ledsaget af rettigheder; mener, at lønningerne bør være anstændige, og at pensionerne bør omfatte en grundlæggende alderspension, således at pensionister, der har arbejdet hele deres liv, kan få en anstændig pension; mener endvidere, at passende generelle mindsteindkomstordninger bør forebygge risikoen for fattigdom og sikre social, kulturel og politisk integration i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale praksis, overenskomster og lovgivning; bemærker yderligere, at jo flere medlemsstater, der investerer i disse forskellige politikker, jo mindre vil behovet på langt sigt være for en ordning med en passende mindsteindkomst pr. husstand; påpeger, at sådanne tiltag bør vedtages i fuld overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, og medlemsstaternes forskellige praksis, overenskomster og nationale lovgivning; mener, at kun på denne måde kan den enkelte persons ret til at deltage i det sociale, politiske og kulturelle liv garanteres;

19. henleder på ny opmærksomheden på behovene hos unge, som støder på specifikke problemer med at finde sig til rette i det økonomiske og sociale liv, og som risikerer at forlade skolen i utide; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at kampen mod ungdomsarbejdsløshed gøres til et konkret mål med egne prioriteringer og med konkrete initiativer og tiltag inden for faglig uddannelse, støtte til EU-programmer (livslang læring, Erasmus Mundus) og incitamenter til iværksættere;

20. påpeger, at andelen af personer, der forlader skolen i utide, og den begrænsede adgang til videregående uddannelser og uddannelser på universitetsniveau er grundlæggende faktorer i forhold til den høje langtidsarbejdsløshed og er ødelæggende for den sociale samhørighed; mener, at eftersom initiativer til bekæmpelse af disse to problemer er at finde blandt Kommissionens prioriterede mål i 2020-strategien, vil bør man være særligt opmærksom på at udarbejde specifikke tiltag og politikker vedrørende unges adgang til uddannelse gennem stipendier, studiestøtte, studielån og initiativer til sikring af en mere dynamisk skoleundervisning;

21. mener, at Kommissionen bør undersøge, hvilke virkninger et eventuelt lovforslag fra Kommissionen om indførelse af en mindsteindkomst på EU-niveau vil have i de enkelte medlemsstater; foreslår navnlig, at en sådan undersøgelse skal belyse forskellen mellem den passende mindsteindkomst og mindstelønnen i den pågældende medlemsstat samt konsekvenserne for adgangen til arbejdsmarkedet;

22. understreger vigtigheden af at indføre regler om arbejdsløshedsgodtgørelser, der kan holde modtagerne ude af fattigdom, og af at opfordre medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger, der kan tilskynde personer, der skal tilbage på arbejdsmarkedet, til at tage upopulære job, eksempelvis ved at lette mobiliteten inden for EU;

23. understreger, at investeringer i mindsteindkomstordninger udgør et vigtigt element i forhold til at forebygge og bekæmpe fattigdom; understreger, at mindsteindkomstordninger end ikke i krisetider bør opfattes som en omkostningsfaktor, men derimod som et kerneelement i kampen mod krisen; understreger, at tidlige investeringer i fattigdomsbekæmpelse giver et stort udbytte, eftersom de langsigtede omkostninger for samfundet reduceres;

24. understreger vigtigheden af social sikring, særligt i form af sygeforsikring, familieydelser, pensioner og handicapydelser, og opfordrer medlemsstaterne til at være særligt opmærksomme på de mest sårbare medlemmer af samfundet ved at garantere dem et sæt minimumsrettigheder, selv når de er arbejdsløse;

25. fastholder, at ressourcer og rettigheder, der er tilstrækkelige til, at man kan leve en værdig tilværelse, er en grundlæggende menneskerettighed, som bør sikres inden for globale og sammenhængende tiltag til bekæmpelse af social udelukkelse; opfordrer medlemsstaterne til som led i en aktiv strategi til fordel for social integration at vedtage de nødvendige politikker på nationalt plan til støtte af de implicerede personers økonomiske og sociale integration;

26. henleder opmærksomheden på det stigende antal fattige arbejdstagere og behovet for at håndtere denne nye udfordring ved at kombinere forskellige instrumenter; kræver, at en subsistensløn altid ligger over fattigdomsgrænsen, at arbejdstagere, som af en række årsager forbliver under fattigdomsgrænsen, skal modtage ubetingede og lettilgængelige supplerende ydelser; påpeger, at man i USA har gode erfaringer med negativ indkomstskat for at løfte lavtlønnede arbejdstagere op over fattigdomsgrænsen;

27. noterer sig, at Kommissionen i dokumentet Europa 2020 - en strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst - foreslår, at der opstilles fem mål for EU, herunder et mål om at bringe 20 mio. mennesker ud af en situation, hvor de risikerer at blive ramt af fattigdom; minder om, at dette mål ikke svarer til de oprindelige ambitioner i Lissabontraktaten, som det desværre ikke har været muligt at nå (udryddelse af fattigdom); mener, at fattigdom og social udstødelse skal udryddes gennem troværdige, konkrete og bindende foranstaltninger; mener, at det foreslåede tal er for lavt, og at målsætningen om et Europa uden fattigdom ikke må glemmes; mener, at dette mål skal nås gennem konkrete og passende foranstaltninger og ved at kombinere det foreslåede tal med en målsætning om at reducere fattigdommen i alle medlemsstater for at tilskynde de enkelte medlemsstater til at bidrage til at nå målet og gøre det troværdigt gennem passende foranstaltninger, navnlig hvad angår politikkerne til støtte af omsorgsafhængige personer; mener, at dette mål skal nås gennem konkrete og passende foranstaltninger, navnlig ved at indføre mindsteindkomstordninger i alle EU-medlemsstater;

28. mener, at man bør prioritere bekæmpelsen af social ulighed, navnlig økonomisk ulighed i indkomst- og formuefordeling, ulighed på arbejdsmarkedet med deraf følgende social utryghed og ulige adgang til statens sociale funktioner såsom socialsikring, sundhed, uddannelse og domstole;

29. opfordrer Rådet og EU's medlemsstater til at basere det overordnede mål for Europa 2020 om at bekæmpe fattigdom på den relative fattigdomsindikator (60 % af medianindkomsten) som godkendt af det Europæiske Råd i Laeken i december 2001, da denne indikator fastsætter fattigdomsgrænsen på baggrund af hver enkelt medlemsstats forhold, idet den afspejler en opfattelse af fattigdom som en relativ situation;

30. opfordrer medlemsstaterne til at omsætte EU's overordnede mål vedrørende fattigdom til konkrete og opnåelige nationale mål inden for de prioriterede områder i EU's strategi for social integration, såsom afskaffelse af gadehjemløshed inden 2015 i overensstemmelse med skriftlig erklæring 0111/2007;

31. mener, at der er brug for særlig opmærksomhed og yderligere tiltag til fordel for de hjemløse, både fra medlemsstaternes og Kommissionens side, med henblik på fuld integration i samfundet inden 2015, hvilket vil kræve, at sammenlignelige oplysninger og pålidelige statistikker indsamles på EU-plan og offentliggøres årligt sammen med en redegørelse for de opnåede fremskridt og de målsætninger, der er defineret i de respektive nationale strategier og EU-strategier for bekæmpelse af fattigdom og social eksklusion;

Onsdag den 20. oktober 2010

32. anser det for at være hver enkelt medlemsstats ansvar at træffe alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at beskytte landets borgere mod ekstrem økonomisk sårbarhed ved at sikre, at de ikke pådrager sig alt for stor gæld, navnlig i form af banklån, eksempelvis ved at beskatte de banker og pengeinstitutter, der låner penge til personer, der ikke er kreditværdige;

33. mener, at medlemsstaterne udtrykkeligt skal forpligte sig til at indføre aktiv integration og dermed til at have færre betingelser, investere i bedre aktivering, støtte en passende mindsteindkomst og beskytte de sociale standarder ved at forbyde besparelser inden for de vigtigste offentlige tjenester, således at de fattige ikke kommer til at betale for krisen;

34. mener, at de mange forskellige erfaringer med mindsteindkomster og med garanterede basisindkomster til alle, ledsaget af yderligere foranstaltninger til fordel for social integration og socialsikring, viser, at der er tale om effektive metoder til bekæmpelse af fattigdom og social udelukkelse og sikring af en værdig tilværelse for alle; anmoder derfor Kommissionen om at tage initiativ til at støtte yderligere forsøg i medlemsstaterne, som tager højde for og fremme bedste praksis og sikrer individuelt garanterede passende mindsteindkomst- og basisindkomstordninger til forebyggelse af fattigdom i EU som en fattigdomsbekæmpende foranstaltning og som en garanti for social retfærdighed og lige muligheder for alle borgere, hvis fattigdom bør fastslås på baggrund af den relevante regionale målestok i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og under hensyntagen til de specifikke forhold i hver enkelt medlemsstat; mener, at Kommissionens initiativ bør udmønte sig i udarbejdelsen af en handlingsplan, som skal ledsage implementeringen af et EU-initiativ om mindsteindkomst i medlemsstaterne i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale praksis, overenskomster og lovgivning, med følgende formål:

— udarbejdelse af fælles standarder og indikatorer for betingelserne for berettigelse og adgang til mindsteindkomstordningerne

— fastsættelse af kriterier til vurdering af, på hvilke institutionelle og territoriale niveauer, herunder arbejdsmarkedets parter og relevante interessenter, mindsteindkomstforanstaltningernes gennemførelse bedst vil kunne varetages

— fastsættelse af fælles indikatorer og benchmarks for vurderingen af fattigdomsbekæmpelsens resultater, konsekvenser og effektivitet

— sikring af opfølgning og effektiv udveksling af bedste praksis;

35. fastholder, at en passende mindsteindkomst er afgørende for en værdig tilværelse, og at personer, der ikke har en passende mindsteindkomst og ikke er en del af samfundet, ikke kan udnytte deres potentiale fuldt ud og deltage i samfundets demokratiske opbygning; understreger desuden, at hvis borgerne tjener en løn, man kan leve for, styrkes økonomien, og velstanden beskyttes;

36. mener, at Kommissionen i forbindelse med sit tiltag vedrørende en garanteret mindsteindkomst bør tage højde for henstilling 92/441/EØF, hvori »den grundlæggende ret til indtægter og ydelser, der er tilstrækkelige til at leve en menneskeværdig tilværelse« anerkendes, og hvori der samtidig insisteres på, at det centrale formål med indkomststøtteordninger bør være at hjælpe personer ud af fattigdom og lade dem leve en værdig tilværelse, herunder værdige invalide- og alderspensioner; anbefaler under hensyntagen til ovenstående, at Kommissionen overvejer at formulere en fælles metode til beregning af en mindsteoverlevelsesindkomst og en leveomkostningsbaseret indkomst (en »indkøbskurv« med produkter og tjenester) for at råde over sammenlignelige metoder til måling af fattigdom og metoder til gennemførelse af sociale foranstaltninger;

37. opfordrer medlemsstaterne til at handle omgående for at forbedre udnyttelsen af ydelser, overvåge niveauet for manglende udnyttelse og årsagerne hertil, i erkendelse af, at den manglende udnyttelse ifølge OECD udgør 20-40 % af ydelserne, gennem øget gennemsigtighed og mere effektiv information og ved at indføre mere effektive rådgivningstjenester og forenkle procedurerne samt ved at gennemføre effektive foranstaltninger og politikker til bekæmpelse af den stigmatisering og diskriminering, der forbindes med modtagelse af mindsteindkomst;

38. understreger vigtigheden af, at der findes en arbejdsløshedsunderstøttelse, som garanterer en anstændig levestandard for modtagerne, men også behovet for at forkorte fraværet fra arbejdsmarkedet ved f.eks. at gøre de offentlige arbejdsformidlinger mere effektive;

39. understreger behovet for at vedtage regler om socialsikring for at skabe en forbindelse mellem den fastlagte mindstepension og den tilsvarende fattigdomsgrænse;

40. kritiserer de medlemsstater, hvor mindsteindkomstordningerne ikke tager højde for den relative fattigdomsgrænse; bekræfter på ny sit krav til medlemsstaterne om hurtigst muligt at afhjælpe denne situation; forlanger, at god og dårlig praksis tages i betragtning af Kommissionen i forbindelse med evalueringen af de nationale handlingsplaner;

41. påpeger, at der sker en væsentlig aldersdiskrimination i forbindelse med de forskellige mindsteindkomstordninger, idet man eksempelvis sætter mindsteindkomsten for børn under fattigdomsgrænsen eller udelukker unge fra mindsteindkomstordninger på grund af manglende bidrag til socialsikringsordninger; understreger, at dette underminerer den betingelsesløshed og anstændighed, der karakteriserer mindsteindkomstordningerne;

42. understreger, at det haster med at udarbejde og anvende passende økonomiske og sociale indikatorer inden for forskellige områder såsom sundhed, bolig, energiforsyning, social og kulturel integration, mobilitet, uddannelse, indkomst (herunder Ginikoefficienten, som kan bruges til at måle tendenser i indkomstforskelle), materielle afsavn, beskæftigelse og sociale bistandsydelser, som gør det muligt at overvåge og måle fremskridtene i kampen mod fattigdom og for social integration, som skal forelægges hvert år i forbindelse med verdensdagen for bekæmpelse af fattigdom (den 17. oktober), og omfatte en kortlægning af udviklingen efter køn, alder, civilstand, handicap, indvandring, kronisk sygdom samt forskellige indkomstgrupper (60 % af medianindkomsten, 50 % af medianindkomsten, 40 % af medianindkomsten), således at der tages højde for relativ fattigdom, ekstrem fattigdom og de mest sårbare grupper; understreger, at det haster med at udarbejde andre statistiske oplysninger for EU end monetære indikatorer for situationer med ekstrem fattigdom, f.eks. hjemløshed, da sådanne oplysninger endnu ikke er omfattet af EU-SILC; henstiller, at disse socioøkonomiske data hvert år fremlægges i en beretning til medlemsstaterne og Europa-Parlamentet med henblik på drøftelser og fastlæggelse af yderligere konkrete tiltag;

43. påpeger behovet for yderligere konkrete ydelser til de dårligt stillede grupper (personer med handicap eller kronisk sygdom, familier med kun én forsørger og familier med mange børn), som pådrager sig ekstra omkostninger som følge af deres situation, navnlig i form af personlig hjælp, anvendelse af bestemte faciliteter, lægebehandling og social støtte;

44. opfordrer Kommissionen og EU-medlemsstaterne til at undersøge, hvordan forskellige modeller for betingelsesløse og fattigdomsbekæmpende mindsteindkomster til alle kan bidrage til social, kulturel og politisk integration, idet der især lægges vægt på, hvorvidt de kan forhindre stigmatisering og tilfælde af skjult fattigdom;

45. mener, for så vidt angår de fattigdomsbekæmpelsespolitikker, som ledsager fastsættelsen af en passende mindsteindkomst i medlemsstaterne, at den åbne koordinationsmetode bør revideres med henblik på at sikre en ægte udveksling af bedste praksis blandt sidstnævnte;

46. bemærker, at mindsteindkomsten kun vil nå målsætningen om at bekæmpe fattigdom, hvis den er skattefri, og anbefaler, at det overvejes at knytte mindsteindkomstniveauet til udsvingene i udgifter til offentlige ydelser;

47. minder om, at risikoen for at havne i ekstrem fattigdom er større for kvinder end for mænd på grund af socialsikringssystemernes utilstrækkelighed og den fortsatte diskrimination især på arbejdsmarkedet, hvilket nødvendiggør en række specifikke politikker, som tager højde for både kønsproblematikken og de konkrete omstændigheder;

48. mener, at fattigdom, der rammer personer i arbejde, afspejler urimelige arbejdsforhold, og efterlyser bestræbelser på at ændre denne situation, således at lønniveauet generelt og mindstelønnen i særdeleshed, hvad enten de er lovbestemte eller aftalt ved kollektive forhandlinger, kan sikre en anstændig levestandard:

Onsdag den 20. oktober 2010

49. opfordrer til integration af personer, der lever i fattigdom (med særlig tilskyndelse til foranstaltninger, der fremmer disse personers integrationen på arbejdsmarkedet); opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indlede en dialog med de personer og organisationer, der repræsenterer dem, der er ramt af fattigdom, deres netværk og arbejdsmarkedets parter; mener, at man bør sikre, at mennesker, der oplever fattigdom, og de organisationer, der repræsenterer dem, bliver interessenter og modtager passende støtte og ressourcer af økonomisk og anden art, så de får mulighed for at medvirke i udformningen, gennemførelsen og opfølgningen af politikker, foranstaltninger og indikatorer på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan, især i forbindelse med de nationale reformprogrammer under EU 2020-strategien og den åbne koordinationsmetode inden for socialsikring og social integration; fremhæver endvidere behovet for at skærpe indsatsen mod arbejdsgivere, der ansætter marginaliserede grupper ulovligt og udbetaler en løn, der er lavere end mindsteindkomsten;

50. mener, at man bør støtte og udvide bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse for at forbedre situationen for de personer, der er mest truet af fattigdom og udstødelse, f.eks. arbejdstagere i usikre ansættelsesforhold, arbejdsløse, eneforsørgere (hovedsageligt kvinder), enlige ældre, kvinder, vanskeligt stillede børn, etniske mindretal, syge og handicappede;

51. beklager, at visse medlemsstater øjensynligt ikke tager hensyn til Rådets henstilling 92/441/EØF, hvori det anerkender »den enkeltes grundlæggende ret til midler og social støtte, der er tilstrækkelige til at leve et menneskeværdigt liv«;

52. insisterer på, at arbejdsmarkedets parter inddrages fuldt ud i udarbejdelsen af nationale handlingsplaner til bekæmpelse af fattigdom og opstilling af referencemål på alle niveauer i statsforvaltningen;

53. fremhæver behovet for at planlægge og iværksætte målrettede interventioner gennem aktive ansættelsespolitikker på geografisk niveau, sektorniveau og operationelt niveau, og med aktiv deltagelse af arbejdsmarkedets parter for at fremme adgangen til arbejdsmarkedet for personer fra sektorer eller geografiske regioner med særlig høj arbejdsløshed;

54. fremhæver behovet for at sætte fokus på udvalgte dele af befolkningen (indvandrere, kvinder, arbejdsløse nær pensionsalderen osv.) med det mål at forbedre deres kompetencer, forebygge arbejdsløshed og styrke den sociale integrationsstruktur;

55. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at træffe foranstaltninger til fremme af unges og ældres integration på arbejdsmarkedet, da disse grupper er sårbare og hårdt ramt af arbejdsløsheden i forbindelse med den nuværende recession;

56. understreger, at mindsteindkomsten bør dække brændstofudgifter, så fattige husholdninger, der rammes af brændstoffattigdom, kan betale deres energiregninger; mener, at mindsteindkomsten bør beregnes på grundlag af realistiske vurderinger af, hvor meget det koster at opvarme et hjem under hensyntagen til de enkelte husstandes specifikke behov - f.eks. en familie med børn, ældre og handicappede;

57. påpeger, at selv om de fleste medlemsstater i EU-27 har nationale mindsteindkomstordninger, er der stadig nogle medlemsstater, der ikke har en sådan ordning; tilskynder medlemsstaterne til at indføre ordninger med en garanteret mindsteindkomst, der er fattigdomsforebyggende og fremmer den sociale integration; opfordrer dem indtrængende til at udveksle bedste praksis; anerkender, at medlemsstaterne i forbindelse med social bistand har pligt til at sikre, at borgerne forstår og er i stand til at udnytte deres rettigheder;

58. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes og kandidatlandenes parlamenter og regeringer.